

oldásában. A címeket mindenütt magából a kéziratból veszi s a cím nélküli kódexeknél a kezdő és befejező szavakat használja fel a példány meghatározására; leírja a kézirat anyagának és írásának jellegét, a kiállítás módját, pontos méreteket ad a nagyságról, közli a különböző bejegyzéseket. Csupán egy hiányát konstatálhatjuk és ez az, hogy bibliografiai segédeszközök híján nem határozhatta meg minden kéziratánál, vajjon megjelent-e nyomtatásban, vagy nem? Ettől eltekintve azonban a kiadvány hasznos útmutatóul szolgálhat mindazoknak, kik hivatásszerűleg foglalkoznak régi kéziratok meghatározásával és leírásával.

Horváth Sándor.

Catalogue de la bibliothèque de feu Ahmed Vefik Pacha. Constantinople, Bagdadlian, 1893. 2r.

Az előttünk fekvő jegyzék egy híres bibliofil könyvtáráról tájékoztat minket. Ahmed Vefik pasa volt nagyvezér könyvtára nemcsak hazájában, hanem egész Európában ismeretes volt. Tervszerűen gyűjtött 30 éven keresztül, a legnagyobb áldozatoktól nem riadva vissza, hogy könyvtárát tökéletesbítse. Csak így volt lehetséges, hogy oly kincset halmozzon össze, minővel kevés könyvtár bír. A legrégebb s legritkább nyomtatványok s kéziratok foglaltak helyet könyvtárában. Az utóbbiak közül különösen az arab kéziratok vannak nagy számmal képviselve, melyek között nem egy található a legritkábbak közül. Egyedül az arab nyomtatványok s kéziratok 1200 számot tesznek ki. A könyvtár többi részét keleti és európai nyelvű könyvek teszik, gazdagon képviselve a tudományok minden egyes ágát.

Különös érdekességet kölcsönöz könyvtárának azon körülmény, hogy a könyvnek kötése az illető korban virágzott kötés mintájára van készítve. Hasonló gondot fordított a különböző fa- és rézmetszetekre is, melyek gyűjteménye szépen tünteti elő ezen iparág fejlődését negyedfélszáz éven keresztül.

Vefik pasa könyvtára osztozott annyi sok könyvtár sorsában: ez év július havában árverezték, alkalmasint szétkallódott a világ minden tájára.

A magyar művek részére külön rovat van, benne három magyar művel találkozunk. Ezek az 1877-ben megjelent Erdőfiéle munka a török küldöttségről, Lukáts Gyula «Török nemzet»-e és az Akadémia által 1875-ben kiadott kazáni tatár szövegek, valamennyi szépen bekötve. Teljesség okáért megemlítem még Deguignes «Histoire des Huns» című 1754-ben megjelent munkáját.

Á. A.